

**Uunga siunnersuut: Qalerallit avaleraasartuullu avataasiorluni aalisarnermi
pisarineqartut akitsuutaat pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnera
pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. x, xXx 2015-imeersoq**
(Qalerallit immanguaannaq suliat suliarineqanngitsullu akitsuutaat kiisalu aalisakkat
ikerinnarsiortut ilaasa Tunumi pisarineqartut akitsuutaat)
(Aningaasaqarnermut Aatsitassanullu Naalakkersuisoq)

pillugu

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap

ILASSUTITUT ISUMALIUTISSIISSUTAA

Siunnersuutip pingajussaaneerreqarnerani saqqummiunneqartoq

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap suliarinninnermini ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Jens Immanuelson (Siumut) siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Steen Lyng (Atassut) siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Jess Svane (Siumut)
Inatsisartunut ilaasortaq Tillie Martinussen (Demokraatit)
Inatsisartunut ilaasortaq Naaja H. Nathanielsen (Inuit Ataqatigiit)
Inatsisartunut ilaasortaq Sara Olsvig (Inuit Ataqatigiit)
Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen (Inuit Ataqatigiit)

UKA 15-imi aappassaaneerinninnerup kingorna ataatsimiititaliap siunnersuut misissorpaa.

1. Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Aappassaaneerinninnermi immikkoortoq pingajussaaneerinninnissaq sioqqullugu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut suliarineqartussanngorlugu innersuunneqarpoq. Siunnersuutip suliareqqinneqarnissaanut ilaatigut tunngavilersuutigineqarput erseqqissaasoqarnissaata aammalu apeqqutit ilaasa nalornissutaasut qulaajarneqarnissaasa pisariaqarnerat. Taamaattumik nutaamik naliliinissaq pisariaqartinneqarpoq.

Tamatuma peqatigisaanik Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq inatsisissatut siunnersuummut Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat aappassaaneerinninnermi amerlanerussuteqarfiummat.

2. Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Sinerissap qanittuani qaleralinniarnermi pisat tunineqarneranni akitsuusersuinissamik siunnersuutip kingunerisaanik siunnersuutigineqarpoq avataasiorluni qaleralinniarnermik akitsuusersuineq allanngortinneqassasoq.

Allanguutip kingunerissavaa avataasiorlutik qaleralinniat pisaminnit tamanit akitsuut akiler-talissammassuk, taamaallaat avataasiorlutik aalisartut pisaasa ilaat saaniagassatut tulaanneqartussaataitaasut pinnagit.

Avataasiorluni aalisarnerup akitsuusiiffigineqarnerata pisat ilaannik tulaanneqartussaasunik ilaneqarneranut taarsiullugu akitsuutip angissusia appartinneqassaaq, avataasiorluni aalisarnerup akitsuutitigut nammakkersugaanera ataatsimut isigalugu allanngortussaajunnaarlugu. Taamaaliornikkut AIS 2016-imut sanilliullugu avataasiorlutik aalisartut akitsuutitigut nammakkersugaanerisa ullumikkutut iinnarnissaa qulakkeernejassaaq.

Sinerissap qanittuani qaleralinniarnermi 2016-imi akitsuutitigut isertinneqartussat 20 mio. kr.-it missaanniittussat taggineqarput. 2016-imi aningaasanut inatsimmi amigartoorutissat naatsorsuutigineqartut killilersimaarnissaannik siunnersuutikkut siunertarineqartoq siunissaq qaninnerusoq isigalugu allanngunngilaq. Siunnersuutilli siullermeernejarneranut siunnersuuteqartup saqqummiussisutaani allassimavoq partiit isumaqatigiittut 2016-ip ingerlanerani aalisarnermi isumalluutitut akitsuut aalisarnermilu inatsisit misissoqqissaarneqassasut. Aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissuteqarnermut atatillugu nioqutissat naleqassusiannik misissueqqissaarnissaq akuerineqartoq majimi 2016-imi naammassineqartussatut naatsorsuutigineqartoq tamanna pillugu aalajangiinissamut tunngavissiissasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Ull. 12. november siunnersuutip aappassaaneernejarnerata kingorna ataatsimiititaliaq allakkiamik Aningaasaqarnermut, Aatsitassanut Nunanullu Allanut Naalakkersuisumik nassinneqarpoq. Allakkiaq taanna ilanngussatut ilanngunneqarpoq. Allakkiap ilaatigut imaraa suliap ingerlaneraniq nassuiaat ilaatigullu aalisarnerup imminut akilersinnaassusianut akitsuutip sunniutigisinnaasaasa agguaqatigiissitsinikkut naatsorsornerat.

3. Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai

Naalakkersuisut saqqummiussaannit allaanerusumik naliliinissaminut ataatsimiititaliaq periarfissaqanngilaq.

4. Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Siumup, Demokraatit Atassutillu ilaasortaatai siunnersuut pillugu ima oqaaseqaateqarumapput:

Avataasiorluni qaleralinniarnermi kilomut 2,50 kr.-inik akitsuusiisoqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Akitsuut taanna siusinnerusutulli iluarsiiisuteqartinneqartassaaq. Sinerissamut qanittumi qaleralinniarnep akerlianik avataasiorluni aalisarnerup avammut tunisinermi akit sunniuteqarfiginerusinnaavai. Avammut tunisinermi akit qaffannerat uuliallu akiata apparnera

ilutigalugu akitsuutip iluarsiiisuteqarfigineqartarneratigut akitsuusi-gassat annertunerulissaput.

Assigiimmik procentiliilluni akitsuusiineq nammaqatigiinnerunermik kinguneqartoq amerlanerussuteqartut isumaqarput, tassa tunisinermi aki annikinneruppat koruuninngorlugit akitsuummumut akiliutissat ikinnerussammata.

Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Siumup, Atassutip Demokraatillu ilaasortaataa inassutigaa siunnersuut Inatsisartunit akuerineqassasoq.

Ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut Inuit Ataqtigiit siunnersuummut pineqartumut makku maluginiarpaat:

Inuit Ataqtigiit pisuussutitta uumassusilinnik akitsuusiisarneq tapersorsorpaat. Pisuussutiniq ataatsimoorluta pigisatsinnik inuiaqatigiinnut pissarsissutaanissaat isumaqatigaarput. Taamatulli oqareerluta nassuerutigissavarput akitsuutiniq atuutitsilerneq ajornaatsuinnaasannigimmat.

Pipallatamik inatsisiliorneq isornartorsiortareerparput – aamma taamaalioqqissaagut. Piffissap annikitsuinnaap iluani inatsisiliorneq kiisalu tusarniaasarneq inatsisiliornermi kukkuluttornissamut ammaassisarpoq. Taamaattumik naatsersuutigilluinnarparput taamatut pisoqaq-qissanngitsoq. Tulliani akitsuummik atuutitsisoqalerniarpat periutsit nalinginnaasut atornerqarnissaat naatsersuutigaarput kiisalu pineqartut siusinnerujussuakkut tusarniarneqartassasut. Taamatut oqareerluta maluginiarparput inatsisissatut siunnersuut siulleg taamaatinneqarmat, nutaamillu sanasoqarmat GE aamma KNAPK naammagisimaarinnittut. Kisiannili una inatsisissatut siunnersuut nutaaq isummerfissarput aamma isornartorsiorneqarmat.

Isornartorsiorneqartut ilagaat sinerissap qanittuani tunisinermi akitsuut 5%-i. Inuit Ataqtigiit isumaqarput procentinngorlugi akitsuusiisarneq iluaqutaasinnaasoq ajoquteqarsinnaasorlu, aalajangersimasumik kilomut oorinngorlugi atuutitsinissamut sanilliullugu. Procentinngorlugi akitsuusiisarneq nammaqatigiinnerusumik eqquissaaq, tassani tunisinermi akigissaarnerit akitsuummik akiliinerusassapput, akiluttortullu annikinnerusumik akiliisassallutik. Procentinngorlugi akitsuusiisarnermi aamma sunniutaa annikinnerussaaq tunisinermi akit appariaataassagaluarpata. Inuit Ataqtigiilli qulakkeerusuppaat akitsuummik akiliisussaataaneq saneqqunneqarsinnaasannngitsoq procentinngorlugi atuutitsinermi, tassani sanilliullugu kilomut aalajangersimasumik akitsuuteqartitsinermit.

Akitsuutissatut siunnersuutigineqartoq qaffasippallaartutut isumaqarfigaarput. Sinerissap qanittuani aalisarnerup iluani isertitaasartut assigiinngitsorujussuupput. Akuerivarput qaleraliniartut ilaat annertuumik aalajaatsumillu isertitaqartartut. Kisiannili ilaqarput annikitsuinnarmik isertitaqartartunik aningaasartuuteqangaatsiartunillu. Taakku annertuumik nammatassinneqassapput 5%-imik akitsuusiinermi. Inuit Ataqtigiitni isornartorsiuineq tusaniarsimavarput aalajangiiniarnermilu ilaatissimallugu. Aalisartunik oqaloqateqarsimavugut, ernumassutaallu tusaaniarsimallugit.

Taamaattumik inatsisissap pingajussaaneernissaanut siunnersuutigissavarput sinerissap qanittuani akitsuut 3%-imut appartinneqassasoq. Appaanermut matussutissatut siunnersuutigissa-

varput avataasiorluni qaleralinniarnermi akitsuut appartinneqassanngitsoq Naalackersuisut siunnersuutigisaattut, aalajangiunneqarlunili 3 kronemut. Allangortikkusunngilarput orsusap tunisallu akii apeqqutaatillugit qaammatit pingasukkaarlugit akitsuutip nikerartinneqartarnera, akueriniannngilarput avataasiorluni qaleralinniarnermi akitsuummik appaaniarnerneq sinerissap qanittuani qaleralinniarnit matussusertillugu.

Naalackersuisut aalisarnermillu ingerlataqartut akornanni inatsisissap pingajussaaneernisnaanut isumaqatigiinniartoqalerpat siunnersuutigissavarput pisuussutit uumassusillit pillugit akitsuusiisarnerni kilomut oorinngorlugit imaluunniit procentinngorlugit akitsuusiisarnissat iluaqutaat ajoqutaallu nalilersorluarneqassasut. Kissaatigaarputtaaq isumaqatigiinniarnermi aalisarnerup iluani akitsuutit atuuttut, nalikilliliisarnermut kiisalu ilanngaait atuuttut qulaajarluarneqassasut.

Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut Inuit Ataqtigiiitneersut inatsisissatut siunnersuut taamatut isikkoqartillugu **itigartinneqassasog** inassutigivaat.

Taama oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni ataatsimiititaliap siunnersuut pingajussaaniigassanngortippaa.

Jens Immanuelson,
siulittaasoq

Steen Lyngé

Jess Svane

Tillie Martinussen

Naaja Nathanielsen

Sara Olsvig

Peter P. Olsen